

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”

ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਾ

PATIALA

On line paper

28 ਦਸੰਬਰ 2025 ਐਤਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਚੌਥਾ ਸਾਲ

w.e.f. 15 August 2022

ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ | whatsapp. 91-94636-01616 | email. hardipchumber57@gmail.com | ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

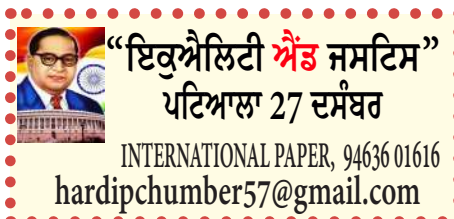

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਯੋਜਨਾ ‘ਮਨਰੇਗਾ’ (MGNREGA) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ

ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਨੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਯੋਜਨਾ ‘ਮਨਰੇਗਾ’ (MGNREGA) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣੇ ਪਏ ਸਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਵੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਿੰਗ

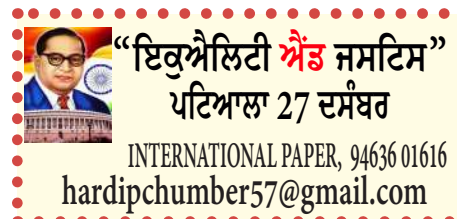
ਕਮੇਟੀ (CWC) ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਖੜਗੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਐਕਟ (ਮਨਰੇਗਾ) ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਦੁਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਲਾਘਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੇਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਐਨ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ

ਖੜਗੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਾਰੰਟੀ ਐਕਟ (ਮਨਰੇਗਾ) ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਦੁਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਲਾਘਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੇਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਐਨ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ

ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ‘ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਇਸ ‘ਤੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ।

ਖੜਗੇ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਦੇ ਜਸ਼ਨਾਂ ‘ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਈ ਹੈ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ.ਈ. ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ; ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਮੰਤਰੀ ਸੰਜੀਵ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਐੱਸ ਐੱਸ ਐਮ.ਈ. (ਲਧੂ, ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉਦਮਾਂ) ਸੈਕਟਰ ‘ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੂਬੇ ਭਰ ਦੇ ਲਧੂ, ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉਦਮਾਂ (ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ.ਈ.) ਲਈ ਸਹਾਇਕ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸੁਖਾਵਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਐਮਐਸਐਮਈ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਉਪਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਉੱਦਮ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਤੀ ਜ਼ਰੀਏ ਸਹਾਇਤਾ, ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਮਾਂਬੱਧ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਮਐਸਐਮਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ

ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਹਨ ਜੋ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਸਿਰਜਣ, ਨਵੀਨਤਾ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਖੇਤਰੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਵਣਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਦਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ‘ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਜੀਵ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਪਰਕ, ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ-ਪੱਖੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਐਮਐਸਐਮਈ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸੂਝਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਦਮ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਪਸੰਦੀਦਾ ਸਥਾਨ ਬਣਿਆ ਰਹਿਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕੰਪਨੀਆਂ, ਐਸਏਐਸ ਨਗਰ – ₹300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਕੋਵਾ ਫਾਸਟਨਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਆਟੋ ਕੰਪੋਨੈਂਟਸ / ਫਾਸਟਨਰ), ਲੁਧਿਆਣਾ – ₹50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਲੁਥਰਾ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ (ਕੋਲਡ ਚੇਨ / ਐਗਰੀ-ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ), ਲੁਧਿਆਣਾ – ₹10-12 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

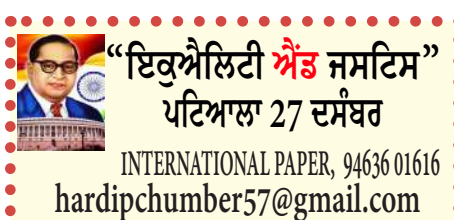
ਮੁਹਾਲੀ ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ (ਵੇਅਰਹਾਊਸਿੰਗ ਅਤੇ ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ), ਐਸਏਐਸ ਨਗਰ – ₹10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਰੋਸ਼ਨੀ ਰੀਨਿਊਏਬਲਜ਼ ਐਲ.ਐਲ.ਪੀ. (ਰੀਨਿਊਏਬਲਜ਼ ਐਨਰਜੀ-ਸੋਲਰ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ), ਫ਼ਤਿਹਗੜ੍ਹ

ਸਾਹਿਬ – 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਪੜਾਅ I) ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ

ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੁਥਰਾ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਘਵ ਲੁਥਰਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਡੇਨਿਸ ਲੁਥਰਾ, ਕੋਵਾ ਫਾਸਟਨਰਜ਼ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਿਸ਼ੀ ਗੁਪਤਾ, ਜੈ ਪਾਰਵਤੀ ਫੋਰਜ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਚੌਹਾਨ, ਮੋਹਾਲੀ ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਰੀਨਿਊਏਬਲਜ਼ ਐਲ.ਐਲ.ਪੀ. ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਮੁਹਾਲੀ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਮਾਈਨਿੰਗ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡਾ ਐਕਸ਼ਨ; 15 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਤੇ ਵਾਹਨ ਜ਼ਬਤ

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਮਾਈਨਿੰਗ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿੱਚੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਮੁਹਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲੀਸ ਨੇ 15 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤੀ। ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ

ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਹਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੰਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ 26 ਅਤੇ 27 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸੋਹਣਾ, ਮਾਜਰੀ ਅਤੇ ਡੇਰਾਬਸੀ ਪੁਲੀਸ ਥਾਣਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰੇ। ਇਸ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕੁੱਲ 20 ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. (FIRs) ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 15 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ

ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਮਾਈਨਿੰਗ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਇੱਕ ਅਰਥ-ਮੁਵਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ (JCB), 14 ਭਰੇ ਹੋਏ ਟਿੱਪਰ ਅਤੇ ਦੋ ਟਰੈਕਟਰ-ਟਰਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ।

ਡੀਪਿੰਗ ਸਾਈਟਾਂ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਮਾਲ ਦਾ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਮਾਈਨਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ

ਜੋ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼ੱਕੀ ਕਰੱਸ਼ਰ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰਤੀ ‘ਜ਼ੀਰੋ ਟੋਲਰੈਂਸ’ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

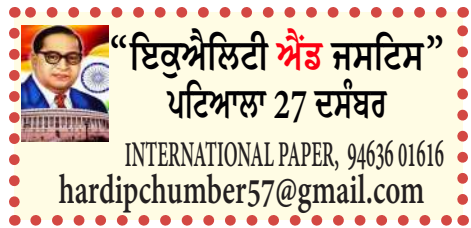
ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ (walled city) ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਰਾਬ,

ਮੀਟ, ਅੰਡੇ, ਤੰਬਾਕੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਸਾਹਾਰੀ ਵਸਤਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਅਸਥਾਈ ਖੋਖਿਆਂ ਅਤੇ ਰੇਹੜੀ-ਫੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਰਵੇਖਣ ਦੌਰਾਨ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਦਰ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਲਗਪਗ 150 ਅਸਥਾਈ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਲਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੀਟ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਪਾਨ-

ਬੀੜੀ ਦੇ ਖੋਖੇ ਅਤੇ ਉਥਲੇ ਹੋਏ ਅੰਡੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੇਹੜੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਮਾਰਕੀਟ ਨੇੜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਅਤੇ ਕਟੜਾ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਨ।

ਦੇ ਗੁਜਰਾਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਰੇਗਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਤੁਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ: ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ

 “ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸੰਗਰੂਰ: ਸਾਬਕਾ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਦੇ ਗੁਜਰਾਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ 21 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾ, ਮਨਰੇਗਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੇ ਗੁਜਰਾਤੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇ ਗੁਜਰਾਤੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ 12 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਲਈ 100 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਗਰੰਟੀ ਖੋਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਕੜਿਆਂ ‘ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਔਸਤਨ 50 ਦਿਨ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੀ ਦੇ ਸਕੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ

2025 ਵਿੱਚ ਟੀਚੇ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ 38% ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਜੀ-ਰਾਮਜੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ 40% ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਰਾਜਾਂ ‘ਤੇ 30,000 ਤੋਂ 50,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧੂ ਬੋਝ ਪਵੇਗਾ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਧਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 4.17 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਹੇਠ ਦੱਬੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ‘ਆਪ’ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਚਲਾ ਸਕੇਗੀ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ

ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਨਰੇਗਾ ਵਰਗੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 65 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਰਥਹੀਣ ਸੀ। ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਨਰੇਗਾ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਗਮੀਕਰਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਵਿਡ ਦੌਰਾਨ, ਲੱਖਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਗਏ ਪਰ ਕਦੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਰੇਗਾ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਉਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਫਸੀਆਈ

ਨੂੰ ਅਨਬੰਡਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਨਾਅਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ; ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ। ਕਾਂਗਰਸ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਮਨਰੇਗਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰ ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਲੜਨਗੇ, ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨਗੇ। ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਜਨ ਅੰਦੋਲਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

 “ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਭਾਰਤ ਨੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਕਿਸ਼ਤਵਾੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਚਨਾਬ ਨਦੀ ਉਤੇ 260 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੀ ਦੁਲਹਸਤੀ ਸਟੇਜ-2 ਜਲਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਤਰਾਲੇ ਹੇਠ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀ (ਈ.ਏ.ਸੀ.) ਨੇ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਅਪਣੀ 45ਵੀਂ ਬੈਠਕ ’ਚ ਇਸ ‘ਰਨ ਆਫ਼ ਰਿਵਰ’ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਲਾਗਤ 3200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਿਰਮਾਣ ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਰਾਗ ਅਲਾਪਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹੋਰ ਵਧ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨਾਲ

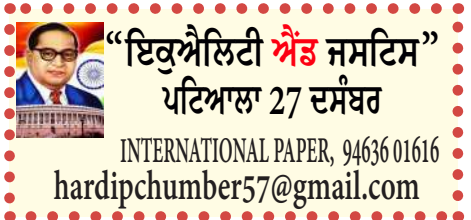
ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪਛਮੀ ਨਦੀਆਂ ਉਤੇ ਵੱਧ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਉਤਪਾਦਨ ’ਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਆਵੇਗੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚਨਾਬ ਬੇਸਿਨ ਦਾ ਪਾਣੀ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ 1960 ਦੀ ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸੰਧੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰ ਸੰਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸੰਧੀ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2025 ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਹੈ। ਸਿੰਧੂ ਜਲ ਸੰਧੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਿੰਧੂ, ਜੇਹਲਮ ਅਤੇ ਚਨਾਬ ਨਦੀਆਂ ਉਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਨ, ਜਦਕਿ

ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਰਾਵੀ, ਬਿਆਸ ਅਤੇ ਸਤਲੁਜ ਉਤੇ। ਸੰਧੀ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਨਾਲ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਿੰਧੂ ਬੇਸਿਨ ’ਚ ਕਈ ਜਲਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਵਲਕੋਟੇ, ਰਤਲੇ, ਬੁਰਸਰ, ਪਾਕਲ ਦੁਲ, ਕਵਾਰ, ਕਿਰੂ ਅਤੇ ਕਿਰਥਈ ਇਕ ਅਤੇ ਦੋ। ਦੁਲਹਸਤੀ ਸਟੇਜ-2 ਮੌਜੂਦਾ 390 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੀ ਦੁਲਹਸਤੀ ਸਟੇਜ-1 ਜਲਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ (ਦੁਲਹਸਤੀ ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨ) ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਡਰੋ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਡ (ਐਨ. ਐਚ.ਪੀ.ਸੀ.) ਵਲੋਂ 2007 ਵਿਚ ਚਾਲੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਫ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਯੋਜਨਾ ਹੇਠ, ਸਟੇਜ-1 ਪਾਵਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ 3685 ਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਅਤੇ 8.5 ਮੀਟਰ ਵਿਆਸ ਵਾਲੀ ਵੱਖਰੀ ਸੁਰੰਗ ਰਾਹੀਂ ਮੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਟੇਜ-2 ਲਈ ਘੋੜੇ ਦੀ ਨਾਲ ਆਕਾਰ ਦਾ ਤਲਾਬ ਬਣੇਗਾ। ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿਚ ਇਕ ਸਰਜ ਸਾਫ਼ਟ, ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਸਾਫ਼ਟ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਦੇਜ਼ ਪਾਵਰ ਹਾਊਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋ 130 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁਲ ਸਮਰਥਾ 260 ਮੈਗਾਵਾਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਊਰਜਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧੇਗਾ। ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਕੁਲ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਰੂਰਤ 60.3 ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸ਼ਤਵਾੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਬੇਂਜਵਾਰ ਅਤੇ ਪਾਲਮਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ 8.27 ਹੈਕਟੇਅਰ ਨਿਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਰਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ’ਚ ਜਲਬਿਜਲੀ ਸਮਰਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਿੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਮੌੜ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਲਸਾਨੀ ਅਤੇ ਬੇ-ਮਿਸਾਲ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੇਈ ਚਾਹੀਦੀ-ਦਿਆਲ ਸੇਢੀ

 “ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

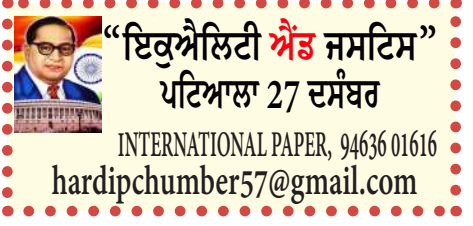
ਮੌੜ (ਮਾਨਸਾ) ਡਾ.ਸੰਦੀਪ ਘੰਡ): ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਿੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ਼ਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿਆਲ ਸੇਢੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਖਾਤਰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਥ ਲਈ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਸਹੀ

ਰਸਤੇ ‘ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਅਤੇ ਮੋਤੀਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਦੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਬਲੀਦਾਨ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਲੂਕਾ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ (ਉਮਰ 9 ਸਾਲ) ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ (ਉਮਰ 7 ਸਾਲ) ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸ਼ਹਾਦਤ ਬਾਰੇ

ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿੱਕੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮ, ਇਨਸਾਫ ਅਤੇ ਸੱਚ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਹ ਕੁਰਬਾਨੀ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੰਸਾਰਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਕ ਅਦੁੱਤੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ ਸਮੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁੱਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਾਬਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਮਸਤੂਆਨਾ ਸਾਹਿਬ

ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਵੀਰ ਗਾਥਾ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਗਾਇਨ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੁਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਿੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਹੇਠ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੌੜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੰਡਲ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ, ਸਰਪੰਚ, ਪੰਚ, ਬਲਾਕ ਸਮਿਤੀ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਸਤੀਆਂ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਈਆਂ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅਖੀਰ ’ਚ ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਸੇਢੀ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ, ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ, ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

 “ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਸੈੱਲ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਸੈਕਟਰ-45 ਦੇ ਇੱਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਲ 52 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗੀ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਗਿਰੋਹ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਯਦੁਨੰਦਨ ਸ਼ਰਮਾ (24 ਸਾਲ) ਵਾਸੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੀ ਸੀ ਪੂਰਾ ਮਾਮਲਾ? (ਡਿਜੀਟਲ ਅਰੈਸਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਬਜ਼ੁਰਗ) ਸ਼ਿ ਕਾ ਇ ਤ ਕ ਰ ਤਾ

ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਟਸਐਪ ਕਾਲ ਆਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਠੱਗਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ TRAI ਅਤੇ ਈ.ਡੀ. (ED) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਰਾਇਆ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ (ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਹੋਰਾਫੇਰੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਲਾਬਾ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੈ। ਠੱਗਾਂ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੂੰ 27 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 12 ਨਵੰਬਰ

ਤੱਕ “ਡਿਜੀਟਲ ਅਰੈਸਟ” ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀਡੀਓ ਕਾਲ ਰਾਹੀਂ ਫਰਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੈੱਟਅੱਪ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਿਖਾ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਡਰਾਇਆ। 52 ਲੱਖ ਦੀ ਠੱਗੀ: ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 52 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਠੱਗਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਐਸ.ਪੀ. (ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ) ਗੀਤਾਂਜਲੀ

ਖੰਡੇਲਵਾਲ ਅਤੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਏ. ਵੈਂਕਟੇਸ਼ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਇਰਮ ਰਿਜ਼ਵੀ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੀੜਤ ਦੇ 28 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸਾਈਬਰ ਪੋਰਟਲ ਰਾਹੀਂ ਹੇਲਡ (ਫ੍ਰੀਜ਼) ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਯਦੁਨੰਦਨ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਚੈੱਕ ਰਾਹੀਂ ਕਢਵਾਏ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ 25 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ: ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ’ਚ 17 ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਲਾਕ

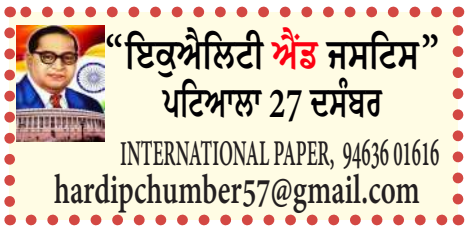
 “ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਅਸ਼ਾਂਤ ਸੂਬੇ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਫ਼ੀਆ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ’ਤੇ ਚਲਾਏ ਗਏ ਆਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 17 ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਦੇ

ਮੀਡੀਆ ਵਿੰਗ (ISPR) ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 24 ਤੋਂ 26 ਦਸੰਬਰ ਦਰਮਿਆਨ ਕੋਹਲੂ, ਕਲਾਤ ਅਤੇ ਪੰਜਗੁਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਗੁਰ

ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੌਰਾਨ ਚਾਰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਜਦੋਂਕਿ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕੋਹਲੂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜ ਹੋਰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਲਾਕ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਕਲ ਦੇ ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ

ਜੇਕਰ ਮੁੜ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਆਤਮ-ਵਿਨਾਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਆਯੂ. ਡੀ. ਪੀ.

ਗੰਬੀਰੇ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਫੁੱਲਮਾਲਾ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਨੇ ਦਾ ਬਕਸਾ ਅਤੇ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋੜ ਲੱਗ ਗਈ। ਸੋਨੇ ਦੇ ਬਕਸੇ ਦੀ ਅਰਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਫੁੱਲਮਾਲਾਵਾਂ ਪਹਿਨਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਮੰਚ ‘ਤੇ ਮਾਲਾਵਾਂ - ਪੁਸ਼ਪਗੁੱਛਿਆਂ ਦਾ ਢੇਰ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਐਨੇ ਵਿੱਚ, ਤਾਲੀਆਂ ਦੀ ਗੜਗੜੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਲਈ ਖੜੇ ਹੋਏ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ,
ਪਿਆਰੇ ਭੈਣੇ ਅਤੇ ਭਰਾਵੇ,

ਅੱਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੰਬਈ ਆਉਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣਾ ਸੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਅੱਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਜੋ ਇਹ ਬਕਸਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਵੱਡੇ ਜਨ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਸਾ ਬੇਕਾਰ ਗਿਆ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ, ਆਨੰਦਪੂਰਕ ਅਤੇ ਸਵੈਮਾਨ ਹੈ। (ਤਾਲੀਆਂ)

ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸੋਨੇ ਦਾ ਬਕਸਾ ਦਿੱਤਾ, ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਮੁਖੀ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨੇੜਿਤਵ ਵਿੱਚ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਭਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਲੋਕ ਐਸਾ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਤੇ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਸੇ ਸ਼ਬਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇੱਥੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਿਸਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। (ਤਾਲੀਆਂ ਦੀ ਗੜਗੜਾਹਟ)

ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਸਭਾ ਦੂਸਰੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਐਸਾ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਸਿਨੇਮਾ ਦੇਖਣੇ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲ ਦੇ ਨੇੜਿਤਵ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਇੰਨੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਸਭਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੁੰਗਠਨ ਦਾ ਹਾਲੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਖਰ ਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਸਦਰ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਥੇ ਜੋ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਮਨੋ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। (ਤਾਲੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਚੰਡ ਗੜਗੜਾਹਟ)

ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਿਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਆਈ ਇਹ ਇੱਕ ਅਨੋਖੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ, ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਹਾਲਤ ਕੀ ਸੀ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। 1946-47 ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭਿਊਲ ਕਾਸਟਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਹਾਰ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਹਾਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰਾ ਭਾਰਤ ਇਕ ਪਾਸੇ ਸੀ, ਤੇ ਸਾਡਾ ਦਲ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਪ੍ਰਬਲ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਗਠਨ ਸੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਲਪ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਅਛੂਤ ਲੋਕ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤਾਕਤਵਰ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਲੜਨੀ ਸੀ, ਮਤਲਬ ਉਹ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਾਰ ਹੀ ਸਾਡੇ ਭਵਿੱਖ ਸੀ।

ਪਰ ਹਾਰ ਕੇ ਰੁਕਣ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਚਲਦਾ। ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਅਛੂਤਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸਾਡੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ। ਉਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸਭਿਊਲ ਕਾਸਟਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੜਾ ਵਿਰੋਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸੀ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਲ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਨਿਸਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। (ਸੇਮ, ਸੇਮ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ) ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਹਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਸੰਭਵ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਆਖਰ ਮੈਂ ਬੰਗਾਲ ਪ੍ਰਾਂਤ ਤੋਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਰਗ ਖੋਜ ਲਿਆ ਤੇ ਉਥੇ ਗਿਆ। ਅਛੂਤ ਵਰਗ ਦੇ ਹੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਣ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਣ, ਬੱਸ ਇਹੀ ਮੇਰਾ ਸੀਮਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ।

ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਾਵਾਂ ਇਹ ਮੇਰੀ ਮਹਤਵਾਕਾਂਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਥੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਮੈਂ ਹੱਕ ਨਾਲ ਕੁਝ ਬਿਹਤਰ ਕਰ ਸਕਾਂ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਵੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦੇਣਗੇ, ਪਰ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬੰਦ ਸਨ ਅਤੇ ਖਿੜਕੀਆਂ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਛੇਟ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦੇ ਤਾਕਤ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਪੈਰ ਰੱਖ ਸਕਿਆ ਤੇ ਵਿਧੀਪਿਧਾਨ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸਨੂੰ ਅੰਦਰ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸਨੂੰ ਹੀ ਇਹ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ। ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਇਆ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਭਾਗ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੇਰੇ ਲਈ ਗੌਰਵਮਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਤ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵੀ। (ਤਾਲੀਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ)

ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਇਸ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਮੰਨ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰੋਪ ਲੱਗਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਦਲ ਰਾਸ਼ਟਰਦ੍ਰੋਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਥੀ ਹੈ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਲੱਗੂ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਾਇਤ ਬੂਟੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਰੋਪ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਲੱਗ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਦਲ ‘ਤੇ ਜੋ ਕਲੰਗ ਲੱਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਹੁਣ ਧੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਭਿਊਲ ਕਾਸਟਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸੰਗਠਿਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਾਜਨੀਤਕ ਰੂਪ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰਦ੍ਰੋਹੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਦਲ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਭ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

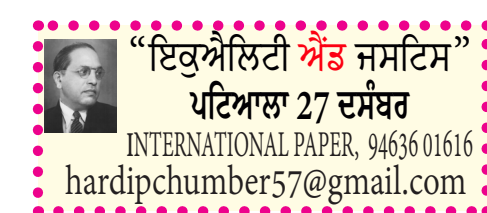
ਅੱਜ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਹੁਣ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਨ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ‘ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲੇ ਸਾਨੂੰ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਵਾਂਗ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਅਛੂਤ ਵਰਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨੇਤਾ ਕੁਝ ਤੰਗ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਾਉ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਖੁਦ ਵੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਕਤੀ ਆਈ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਪਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਇਹ ਰੁਖ ਸਾਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਾਂ, ਉਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਚੰਗਾ ਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁਣ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਾਨੂੰ ਪੱਕੀ ਤੌਰ ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਅਜਾਦੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਸੋਚਣੇ ਰਹਿਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਰਚਲਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਜੀਣਾ ਪਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਛੀਨੀ ਸੀ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਜਰੂਰਤ ਉੱਚ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈ, ਉਤਨੀ ਹੀ ਜਰੂਰਤ ਨੀਵਾਂ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਪਰ ਹੁਣ ਫਿਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਜੇ ਅਸੀਂ ਕਰਨੀ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਅਤੇ ਬਦਕਿਸਮਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਮੰਨਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਦੇਸ਼ ‘ਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਲੋਕ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਸ ਦਲ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਹੀ ਨਿਰਣੈ ਕੀਤਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਰੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਦਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਸਾਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੁਲਹ, ਗੱਲਬਾਤ ਆਦਿ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਅਲਪ ਸੰਖਿਆਕ ਹਾਂ, ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਭੱਲੇ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਜਗ੍ਹਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੌਕਰੀਆਂ ਮਿਲਣ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਅਲਪ ਸੰਖਿਆਕ ਹੀ ਰਹਾਂਗੇ। ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦਲ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਵਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ

.....

200 ਕਰੋੜ ਫਿਰੌਤੀ ਮਾਮਲਾ: ਸੁਕੇਸ਼ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਵੱਲੋਂ ਅਦਿਤੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 217 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼

ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੁਕੇਸ਼ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ 200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਫਿਰੌਤੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਦਿਤੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 217 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੁਕੇਸ਼ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਨੰਤ ਮਲਿਕ ਰਾਹੀਂ ਦਾਇਰ ਇਸ

ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸੁਕੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਗੁਨਾਹ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ‘ਤੇ 3 ਜਨਵਰੀ 2026 ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ, ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਨਿਆਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸੁਕੇਸ਼ ‘ਤੇ ਰੈਨਥੈਕਸੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ ਸ਼ਿਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨਾਲ 200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਠੱਗੀ ਮਾਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਦਿੱਲੀ ਪੁਲੀਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਕੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ

ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਫਿਲਹਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ ਵਿਖੇ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਐਨ ਐਸ ਐਸ ਕੈਂਪ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਪੰਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਬੰਗਾ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਸਿੱਖ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ ਦੇ ਐਨ ਐਸ ਐਸ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਸੱਤ ਰੋਜ਼ਾ ਕੈਂਪ ਮਿਤੀ 24 ਦਸੰਬਰ, 2025 ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਪੰਨ ਹੋਇਆ। ਕੈਂਪ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਨੇ ਕੀਤੀ ਜਦ ਕਿ ਪਿੰਡ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਸ. ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੌਗੀਆਂ ਜੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂਬਰ ਪੰਚਾਇਤ ਸ.ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਡਮ ਰੀਨਾ ਰਾਏ, ਅਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਫੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਵਲੰਟੀਅਰ

ਵਜੋਂ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਨਐਸਐਸ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਵਾਲੇ ਮੈਕਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਕ ਨਰੋਏ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਣ। ਸ. ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸ. ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲੌਗੀਆਂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਨਾ ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦਿਆਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵਾਨ ਵਿੱਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੰਵਾਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਪਾਸੋਂ

ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਖਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਇਸ਼ਮੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਮਨ ਵੱਲੋਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵੰਨਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਹੁਲ ਦੁੱਗ, ਓਮਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਰਨਜੋਤ, ਸਮਰੱਥਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫਸਰ ਪ੍ਰੋ. ਵਿਪਨ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੈਂਪ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਮੁੱਚੇ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰ - ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਖਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਰੱਲ, ਕਿਰਨਜੋਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪੋਸਟਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਸਕਾਨ, ਆਰਤੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਰਥ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਹੰਸਵੀਰ, ਰਾਹੁਲ ਦੁੱਗ, ਸੁਖਨੀਤ ਅਤੇ ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ। ਸਰਵੋਤਮ ਵਲੰਟੀਅਰ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਰਾਹੁਲ (ਲੜਕੇ) ਅਤੇ ਮਨਜੋਤ ਕੌਰ (ਲੜਕੀਆਂ) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫਸਰ ਤਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਮਨਰਾਜ ਕੌਰ ਜੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਿਯੋਗ ਰਿਹਾ। ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੇ ਆਖਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ. ਵਿਪਨ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਕੈਂਪ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ (ਡਾ. ਜੋਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਪ੍ਰੋ. ਮਨਮੰਤ ਸਿੰਘ, ਕਾਲਜ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅਮਨ ਕੰਡਾ, ਨਵਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੱਠੀ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਿਫਰੈਂਸਮੈਂਟ ਦਾ ਖਾਸ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਰੰਗਾਨਾਥ ਮਿਸ਼ਰ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫਾਰ ਰਿਲੀਜੀਅਸ ਐਂਡ ਲਿੰਗੁਇਸਟਿਕ ਮਾਈਨਾਰਿਟੀਜ਼ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਲਪਸੰਖਿਅਕਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪਛੜਾਪਣ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਣਤ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼

ਸਥਾਪਨਾ: 29 ਅਕਤੂਬਰ 2004 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਚੇਅਰਮੈਨ: ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਜਸਟਿਸ ਰੰਗਾਨਾਥ ਮਿਸ਼ਰ।

ਮੁੱਖ ਟੀਚੇ:

ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਲਪਸੰਖਿਅਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਸੁਝਾਉਣੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਲਾਈ ਲਈ ਉਪਾਓ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਤਰੀਕੇ

ਰੰਗਾ ਨਾਥ ਮਿਸ਼ਰ ਕਮਿਸ਼ਨ

ਸੁਝਾਉਣੇ।

ਰਿਪੋਰਟ ਮਈ 2007 ਵਿੱਚ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ 2009 ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮੁੱਖ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ

ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਲਪਸੰਖਿਅਕਾਂ (ਖਾਸ ਕਰ ਮੁਸਲਿਮਾਂ) ਦੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ:

ਸ਼ੈਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ (SC) ਸਟੇਟਸ: 1950 ਦੇ ਕਾਂਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ (ਸ਼ੈਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟਸ) ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼, ਜੋ SC ਸਟੇਟਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਬੋਧੀ ਧਰਮ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਦਲਿਤ ਈਸਾਈ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਮੁਸਲਿਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ SC ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਮਿਲ ਸਕੇ।

ਕਾਰਨ: ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਜਾਤੀ ਵਿਤਕਰਾ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ SC ਸਟੇਟਸ ਨੂੰ ਧਰਮ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਐਂਸਟੀ (ਸ਼ੈਡਿਊਲਡ ਟ੍ਰਾਈਬਜ਼) ਵਾਂਗ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਬਣਾਉਣਾ।

ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ:

ਮੁਸਲਿਮਾਂ ਲਈ 10% ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ।

ਹੋਰ ਅਲਪਸੰਖਿਅਕਾਂ (ਈਸਾਈ, ਸਿੱਖ, ਬੋਧੀ, ਪਾਰਸੀ, ਜੈਨ) ਲਈ 5%।

ਕੁੱਲ 15% ਅਲਪਸੰਖਿਅਕਾਂ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਸਲਿਮਾਂ ਲਈ 10% (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਅਨੁਸਾਰ)। ਗੈਰ - ਅਲਪਸੰਖਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਲਪਸੰਖਿਅਕਾਂ ਲਈ 15% ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖਣੀਆਂ।

OBC ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ: ਮੌਜੂਦਾ 27% OBC ਕੋਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਲਪਸੰਖਿਅਕਾਂ (ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਸਲਿਮਾਂ) ਲਈ 8.4% ਸਬ-ਕੋਟਾ।

ਹੋਰ: ਅਲਪਸੰਖਿਅਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪਛੜਾਪਣ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮਾਪਦੰਡ ਬਣਾਉਣਾ, ਨਾ ਕਿ ਧਰਮ ਜਾਂ ਜਾਤੀ।

ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ ਆਸ਼ਾ ਦਾਸ ਨੇ ਦਲਿਤ ਈਸਾਈ/ਮੁਸਲਿਮਾਂ ਨੂੰ SC ਸਟੇਟਸ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ OBC ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ (2025 ਤੱਕ)

ਸਰਕਾਰੀ ਰੁਖ: ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ “ਖ਼ਰਾਬ” ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਫੀਲਡ ਸਟੱਡੀ ਦੇ ਬਣੀ ਮੰਨ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਖ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਨਵੀਂ ਕਮਿਸ਼ਨ: 2022 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਲਹਾਦੀ
9872155120

ਦਬਾਅ ਤੇ ਸਾਬਕਾ CJI ਜਸਟਿਸ ਕੇ.ਜੀ. ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਨੂੰ ਦਲਿਤਾਂ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲੇ ਹਨ, ਨੂੰ SC ਸਟੇਟਸ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਮਿਆਦ ਵਧਾ ਕੇ ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਅਜੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਆਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ: ਕਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੰਗਾਨਾਥ ਮਿਸ਼ਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਡਾਟੇ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਫੈਸਲਾ ਬਾਕੀ ਹੈ।

ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਲਿਤ ਈਸਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀਵਾਦ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਜੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ। ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਹੇਠ 4.77 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ, ਵੰਚਿਤ ਪਿਛੇਕੜ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਸਹਾਇਤਾ — ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵੰਚਿਤ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ, ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਚਲ ਰਹੀ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ

ਹੁਣ ਤੱਕ 4.77 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੇਵਲ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਾ ਰਹੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿੱਚ 2 ਲੱਖ 62 ਹਜ਼ਾਰ 373 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਕਲਿਆਣ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2025-26 ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਸਕੀਮ ਲਈ 245 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਜਟ ਉਪਬੰਧ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੀਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ 2 ਲੱਖ 37 ਹਜ਼ਾਰ 456 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਡਾ. ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਗਰੀਬ ਜਾਂ ਵੰਚਿਤ ਪਿਛੇਕੜ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿਰਫ਼ ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਨਾਂ

ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਨਾ ਛੱਡੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਸਕੀਮ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਬਣਾਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਹਰ ਉਸ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਖੜੀ ਹੈ ਜੋ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ‘ਆਸ਼ਟ’ ਬਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਟਿਆਲਾ, 27 ਦਸੰਬਰ (ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ ਵਿੱਕੀ) ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ.ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਲੇਅ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਲੇਖਕ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿਜੈਤਾ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਐਵਾਰਡੀ ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ‘ਆਸ਼ਟ’ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵਜੋਂ ਪਦ—ਉਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਵੱਕਾਰੀ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਡਾ.ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ

ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ‘ਆਸ਼ਟ’ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਵਿਖੇ ਦਸ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਹਾੜੀ *ਤੇ ਲਗਭਗ ਦੇ ਸਾਲ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਜਦੋਂ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਫਾਰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਡਾ.‘ਆਸ਼ਟ’ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਇਕ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਦਸ ਰੁਪਏ ਦਿਹਾੜੀ *ਤੇ ਇਕ ਸਾਲ ਮੁਨਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਪਰੰਤ ਕਚਿਹਰੀ ਵਿਚ ਹੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਰਾਈਟਰ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਲਗਭਗ ਡੇਢ ਸਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ—ਨਾਲ ਉਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫੀ ਵੀ ਸਿੱਖਦੇ ਰਹੇ। 10 ਨਵੰਬਰ, 1986

ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਬਤੌਰ ਸਟੈਨੋ ਟਾਈਪਿਸਟ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋ ਗਈ। ਸਾਲ 2011 ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਤੌਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫਰ ਅਤੇ ਸਾਲ 2018 ਵਿਚ ਨਿੱਜੀ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਡਾ.ਆਸ਼ਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵੀ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈਆਂ ਦੇ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧੀਕ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਏ. (ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਉਰਦੂ) ਅਤੇ ਪੀਐਚ. ਡੀ. ਵਰਗੀਆਂ ਉਚ—ਅਕਾਦਮਿਕ ਉਪਾਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਨੇਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ, ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਡਾ.‘ਆਸ਼ਟ’ ਦੀਆਂ ਦੇਸ—

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ 130 ਪੁਸਤਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਾਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਵੀ ਹਾਸਿਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਡਾ.ਆਸ਼ਟ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਤਰੱਕੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਣ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜ ਭੂਮੀ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਾਂ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦਾਤ ਹੈ। ਮਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਪਕਾ, ਪਹਿਲੀ ਦੇਸਤ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਕੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਗ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਮਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਬੀਮਾਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਦੁੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਮਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਖੜ੍ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਿੱਘ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਮਾਂ ਸਾਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸੰਸਕਾਰ, ਸਹੀ ਰਾਹ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਹੀ ਬੱਚਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠਾਂ ਸਵਰਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰੀਏ, ਉਸਦਾ ਆਦਰ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀਏ। ਮਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਅਧੂਰਾ ਹੈ।

ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ
ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਕਾਲਜ
ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਦਿਉਣ
(ਬਠਿੰਡਾ),
ਪੇਸ਼ਕਸ਼ - ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ
ਵਿੱਕੀ

“ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਲਈ ਖੁਦ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੋ”

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਆਤਮ ਨਿਰਭਰਤਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੁਣ ਹੈ। “ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਖੁਦ ਕਰੋ, ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਾ ਹੋ” ਇਹ ਵਾਕ ਸਾਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਖੁਦ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਖੁਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਹਰ ਮੁਸ਼ੀਬਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਖੁਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਆਤਮ

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਛੋਟੇ ਵੱਡੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਲਸੀ ਅਤੇ ਅਸਹਾਇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਖੁਦ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਸਾਨੂੰ ਸਵੈ ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਉਹ ਇੱਕ ਸਫਲ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣੇ। ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮਿਹਨਤ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰਤਾ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਖੁਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਧਨ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਬਚਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਸਫਲਤਾ ਖੁਦ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਕੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਅਸੀਂ

ਕੋਮਲ
ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਕਾਲਜ ਆਫ਼
ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ
ਦਿਉਣ (ਬਠਿੰਡਾ),
ਪੇਸ਼ਕਸ਼ - ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ
ਵਿੱਕੀ

ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਖੁਦ ਕਰੀਏ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਿਰਭਰ ਰਹੀਏ। ਇਹ ਰਾਹ ਸਾਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮ ਸਨਮਾਨ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਤੇ ਨਾਨ ਗਜ਼ਟਿਡ ਐਸ.ਸੀ.ਐਂਡ ਬੀ.ਸੀ. ਇਮਪਲਾਈਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਡੀ. ਸੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਮੰਗ ਪੱਤਰ

ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਤੇ ਨਾਨ ਗਜ਼ਟਿਡ ਐਸ.ਸੀ.ਐਂਡ ਬੀ.ਸੀ. ਇਮਪਲਾਈਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਆਪਹੁਦਰਾਸ਼ਾਹੀ ਵਾਲੇ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਾੜੀਆਂ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, 26 ਦਸੰਬਰ (ਤਰਸੇਮ ਦੀਵਾਨਾ) - ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਤੇ ਨਾਨ ਗਜ਼ਟਿਡ ਐਸ. ਸੀ. ਐਂਡ ਬੀ. ਸੀ. ਇਮਪਲਾਈਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਰਦਾਰ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਸੂਬਾ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਚੌਧਰੀ ਬਲਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਰਮੇਨਲ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ

ਜਾਰੀ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਆਪ ਹੁਦਰਾਸ਼ਾਹੀ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ 10 ਅਕਤੂਬਰ 2014 ਅਤੇ 24 ਦਸੰਬਰ 2025 ਦੇ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਡੀ. ਸੀ. ਦਫਤਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਮੁਹਰੇ ਸਾੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਮ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਗੈਰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਵਿਰੋਧੀ ਇਹਨਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਸਿੱਟੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੂਬਾ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਸਿੰਘ ਬੰਗੜ,

ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦਲ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦਲ, ਕਮਲ ਸਿੰਘ ਬੇਦਲ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ, ਲੈਕਚਰਾਰ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਸੀ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਈ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਕੜ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਪਤਾ ਅੰਦਰੋਂ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਸੋਚ ਕੇ ਐਸਾ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ। ਕਿੰਨੇ ਦੁੱਖ, ਕਿੰਨੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਿਆ ਹੋਵੇ, ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਮਾਰੇ ਹੋਣ। ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਕੇ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ “ਸਭ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੋਣ ਦਿਓ, ਖੁਸ਼ ਰਹੋ।” “ਖੁਸ਼ੀ” — ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਮਾਰ ਲੈਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਦੁਨੀਆ ‘ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਹੀ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਫਿਰ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਸ

ਆਪਣਾ ਆਪ

ਦਾ ਨਾਮ ਜਿੰਨਾ ਸੌਖਾ ਲਿਖਣਾ ਤੇ ਬੋਲਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਔਖਾ ਇਸ ਨੂੰ ਹੰਢਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਵੇਲੇ ਮਨ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਹੀ ਇਕ ਗੱਲ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨੌਕ-ਝੌਂਕ ਅਗਲੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜਦ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਮਨ ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਲਗਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰੇ। ਪਰ ਇਸ ਕਲਯਾਣੀ ਸਮੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਧੇਰੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਅਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਜੰਗ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਹੈ, ਕੋਈ ਟੈਂਸ਼ਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਲਈ ਲਿਖੋ। ਲਿਖਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਥਿਆਰ ਹੈ।

ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਾਨੂੰ ਲਿਖਣਾ ਹੀ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਉਸੇ ਲਿਖਾਵਟ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦੇ? ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਉਸਨੂੰ ਸਹੀ ਕਦਮ ‘ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ। ? ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ, ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ? ਓਸੇ ਜੀ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਸਹੁਣੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ—ਜੇ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਮੁੱਠ ਵਿੱਚ ਘੁੱਟ ਕੇ ਫੜ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਖਿਸਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹੀ ਮਿੱਟੀ ਜੇ ਢਿੱਲੀ ਹਥੇਲੀ ‘ਤੇ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਓਥੇ ਹੀ ਟਿਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਚਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਾਂ? ਦੁਨੀਆ ‘ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਮਰਨ ਤੱਕ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ, ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ‘ਤੇ ਆਪਣਾ ਜ਼ੋਰ ਕਿਉਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ? ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕਰੋ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਵਿੱਚ ਰੱਬ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਰੱਬ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦੀ

ਅਰਸ਼ਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ,
ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਕਾਲਜ
ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਿਉਣ
(ਬਠਿੰਡਾ),
ਪੇਸ਼ਕਸ਼ - ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ
ਵਿੱਕੀ

ਬਜਾਏ—“ਰੱਬਾ, ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ?”—ਉਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਵਾਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਵਾਰਨ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ ਹੰਢਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਂ-ਪਿਉ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਹੋਰਨਾ ਅਲਾਮਤਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵਿੱਢੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹੈ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਗਾਰਾ - ਨੀਰਜ ਗੋਇਲ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਐਸ.ਏ.ਐਸ ਨਗਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਰਜਿੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ

ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੀਰਜ ਗੋਇਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਅੱਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਖੁਨ-ਖੁਨ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਹਾਜੀ ਖ਼ਾਨਪੁਰ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਝੰਡੀ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪਿੱਪਲਾਂਵਾਲ,

ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਭਵਾਨੀਪੁਰ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਚੱਬੇਵਾ ਵਿਖੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੈਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ‘ਬਾਲ ਵਿਵਾਹ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ’ ਮੁਹਿੰਮ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਕਿ ਲੜਕੀ ਦੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੇ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਲੜਕੇ ਦੀ

ਉਮਰ 21 ਸਾਲ ਤੇ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ‘ਨਾਲਸਾ’ ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਹਿਲਕਦਮੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ‘ਅੱਜ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ, ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ’ ਸੀ, ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਾੜਿਆ ਜਾਵੇ, ਨਾ ਹੀ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਫੈਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ ਟੈਸਟ ਮੁਹਿੰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖੁਸ਼ਹਾਲਤਾ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਧਨ-ਦੌਲਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ, ਪਿਆਰ ਭਰੇ ਸੰਬੰਧ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ

ਇਹ ਗੁਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸੱਚੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਸਿਹਤ ਦਾ ਚੰਗਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਸਿਹਤ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੌਲਤ ਹੈ। ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਮਨ ਵੱਸਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ

ਨਾਲ ਚੰਗੇ ਸੰਬੰਧ ਵੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਪਿਆਰ, ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਮਝ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਰਿਵਾਰ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਸੁਖ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਜੀਣਾ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਖੁਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਕਾਲਜ ਆਫ਼
ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਦਿਉਣ (ਬਠਿੰਡਾ),
ਪੇਸ਼ਕਸ਼ - ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਿੰਘ
ਵਿੱਕੀ

ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਵੱਲੋਂ ਸੀ.ਐਚ.ਸੀ. ਹਾਰਟਾ ਬਡਲਾ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾ.ਬਲਬੀਰ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਸੀ.ਐਚ.ਸੀ.ਹਾਰਟਾ ਬਡਲਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੀ.ਐਚ.ਸੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਡਾ.ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਆਉਂਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਸਐਮਓ ਨੂੰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ

ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਸ.ਐਮ.ਓ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੀਲਡ ਸਟਾਫ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕਿਤੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਤਾਂ ਨੇੜਲੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਟਾਫ ਲੈਕੇ ਸੰਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਭਾਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, ਬੀ.ਈ.ਈ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਫਾਰਮੇਸੀ ਅਫਸਰ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਟਾਫ ਨਰਸ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਮ.ਪ.ਹ.ਵ) ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਨਵੇਂ ਮਨਰੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਖਿਲਾਫ ਸੀਟੂ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੁਕੇ ਪੁਤਲੇ

ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਕੋਰਲਾ ਵਾਂਗ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮਨਰੇਗਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕਰੇ ਐਲਾਨ : ਸਾਥੀ ਗੋਰਾ

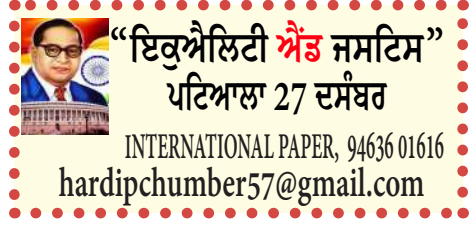
ਸੰਗਰੂਰ, 27 ਦਸੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ) : ਸੰਘਣੀ ਧੁੰਦ ਦੌਰਾਨ ਅੱਜ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਕਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਅਰੇ ਗੂੰਜਣ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ (ਸੀਟੂ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਗਨਰੇਗਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਵੇਂ ਦਿਨ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਸਾੜੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਮੇ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ

ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਰਾਏਕੋਟ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਕਲਸੀਆਂ, ਭੈਣੇ ਚਰੇੜਾ ਅਤੇ ਆਂਡਲੂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਤਲੇ ਸਾੜਨ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸੀਟੂ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਲਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਗੋਰਾ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ

ਸੂਬਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਰਮੀ ਨੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਏਕੋਟ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ 10 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਆਗੂ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਚ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਲੰਬੜਦਾਰ ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ, ਸਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਚਾਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪਹਿਲਵਾਨ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਯੂਥ ਕਲੱਬ ਮੋਦੀ ਪਲਾਜ਼ਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਬਰੈਡ ਦਾ ਲੰਗਰ ਲਾਇਆ

ਚਾਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪਹਿਲਵਾਨ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਯੂਥ ਕਲੱਬ ਮੋਦੀ ਪਲਾਜ਼ਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਬਰੈਡ ਦਾ ਲੰਗਰ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਾਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਪਹਿਲਵਾਨ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਯੂਥ ਕਲੱਬ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਮੋਦੀ ਪਲਾਜ਼ਾ ਨਾਭਾ ਗੇਟ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਦੁੱਧ ਬਰੈਡ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਉੱਗੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ

ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਭਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਮਸੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਾਰੀ ਕਲੱਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਮੇਸ਼ ਪਹਿਲਵਾਨ ਸਰਦਾਰ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਸੁਮੀਰ ਕੁਰੇਸ਼ੀ ਸੇਨੂ ਮਾਜਰੀ ਲਵਸ ਕੁਮਾਰ ਸੇਨੂ ਪੰਛੀ ਭਾਰਤੀ ਪਟਿਆਲਾ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਹਰਨੇਕ ਮਹਿਲ ਪਟਿਆਲਾ ਹਰਸ਼ ਗੋਇਲ ਵਿਨੋਦ ਗੋਇਲ ਨੇ ਇਸ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ

ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ

ਰਾਹੋਂ(ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ)ਸਰਬੰਸ ਦਾਨੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਮੁਹੱਲਾ ਦਿਵਾਨਿਆ ਰਾਹੋਂ ਤੋਂ ਐਮਐਲਏ ਡਾਕਟਰ ਨਛੱਤਰਪਾਲ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਗੁਰ. ਸ਼੍ਰੀ ਚਰਨ ਕਮਲ ਸਾਹਿਬ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ

ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਸਤਿਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਭਰਵਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਵੀਨ ਬੰਗਾ ਜੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਬਜੀਤ ਜਾਫਰਪੁਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਗੁਰਮੁਖ

ਨਰੇਸ਼ ਭੱਟੀ, ਬਿਸ਼ਨ ਦਾਸ, ਸੇਨੂੰ ਲੱਧੜ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਭੰਗਲ,ਹਰਨਿਰੰਜਨ ਬੇਗਮਪੁਰ ਸਤਪਾਲ ਸਰੋਆ,ਠੇਕੇਦਾਰ ਗੁਰਨਾਮ, ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਰਾਹੋ, ਹਰਬਲਾਸ ਬਧਣ ਰਕੇਸ਼ ਉਧੇਵਾਲ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰ, ਵਿਜੇ ਸਰਪੰਚ ਕਰੀਹਾ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,ਨਰੇਸ਼ ਉ ਝਾ ਪ ਝ, ਰੂ ਪ ਲਾ ਲ ਨੀਲੇਵਾਲ ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਨੀ ਲੇ ਵਾ ਲ, ਸ਼ਿੰ ਗਾ ਰਾ ਰਾਹੋ,ਮੁਖਤਿਆਰ ਰਾਹੋਂ,ਸੁੱਚਾ ਰਾਮ ਰਾਹੋਂ,ਸੁਬੇਦਾਰ ਤਰਸੇਮ ਗੜੀ, ਸਰਪੰਚ ਮੋਹਣ ਲਾਲ ਉਧੇਵਾਲ,ਹਰੀ ਰਾਮ ਰੇਵਲ ਕਾਜਮ ਪਰ,ਪ੍ਰੇਮ ਰਤਨ, ਆਦਿ ਸਾਥੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਡਾ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀ ਨਿਰਵਾਣ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਰੀਓ ਲਿੰਡਾ (ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ) ਵਿਖੇ

ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ)ਐਤਵਾਰ 21 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ 69ਵੇਂ ਪ੍ਰੀ ਨਿਰਵਾਣ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਟੈਂਪਲ ਰੀਓ ਲਿੰਡਾ (ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ) ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਦੀਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂਘਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾ

ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿੰਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਲਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਸੇਮ ਲਾਲ ਮਾਹੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿੰਕੂ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਕੁਲਜੀਤ ਕੌਰ ਭੁੱਟਾ ਜੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਹੀਂ ਜਥੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਸਜਾਏ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰ ਅਟੁੱਟ

ਕਾਜਲਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਰੱਤੂ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜ ਸੂਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਚੌਹਾਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਬੱਧਣ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਡਾ ਪ੍ਰਦੀਪ ਨਾਗਲੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਮਾਹੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸ਼ੀਮਾਰ ਨੇ ਡਾ ਬੀ ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਭਾਸ਼ਣ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾ ਰਾਹੀਂ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਬੱਚਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਉੱਧੇ ਸੂਦ, ਹਰਨੂਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਹਾਨ ਵਿਚਾਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਨਵੀਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਲਈ ਮਾਇਆ ਵੀ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਧੰਨ ਧੰਨ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ,ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮੁਫਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਪਿੰਡ ਭੂਤਾਂ ਵਿਖੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ)ਧੰਨ ਧੰਨ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ, ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮੁਫਤ ਮੈਡੀਕਲ ਚੈਕਅਪ ਕੈਂਪ ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਭੂਤਾਂ ਵਿਖੇ ਕੱਲ ਮਿਤੀ 28 ਦਸੰਬਰ 2025 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ

2 ਵਜੇ ਤੱਕ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੈਂਪ ਲਾਇਨਜ ਕਲੱਬ ਬੰਗਾ ਸਿਟੀ ਸਮਾਈਲ ਅਤੇ ਲਾਇਨਜ ਕਲੱਬ ਬੰਗਾ ਸਿਮਰਨ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ

ਬਲਾਕ ਮੁਕੰਦਪੁਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਹਸਪਤਾਲ ਬੰਗਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮੁਫਤ ਲੈਬੋਰਟਰੀ ਟੈਸਟ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ।

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਅੱਗੇ ਸਮੁੱਚੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਸਿਰ ਝੁਕਦਾ: ਵਿਜੈ ਇੰਦਰ ਸਿੰਗਲਾ ਨਜ਼ਾਇਜ ਪਿਸਟਲ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸੰਗਰੂਰ, 27 ਦਸੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ)- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਵਿਜੈ ਇੰਦਰ ਸਿੰਗਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜੱਥਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਜੱਥੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਲਕਾ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਮੈਂਬਰ, ਬਲਾਕ ਸੀਮਤੀ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ

ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿਜੈ ਇੰਦਰ ਸਿੰਗਲਾ ਨੇ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਫ਼ਰ ਖੁਦ ਟਰੈਕਟਰ ਚਲਾ ਕੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਖਣਯੋਗ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ

ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ, ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਭੇਂਟ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੇਵਾ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਗਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ: “ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅੱਗੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਸਿਰ ਝੁਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਡਰਤਾ, ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਖਿਲਾਫ਼ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਨੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਹਰ ਖੌਫ਼ਨਾਕ ਹੱਲੇ ਦਾ ਸੁਰਵੀਰਤਾ

ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਨਿਮਾਣੇ ਸੇਵਕ ਬਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਨ ਆਏ ਹਾਂ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਰਹੇਗੀ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਸ਼ਹਾਦਤ ਸਾਡੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਅਤੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ (ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ) ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਗਰੂਰ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪੰਚ-ਸਰਪੰਚ, ਸਥਾਨਕ ਆਗੂ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

“Equality and justice” Patiala 27 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਫਗਵਾੜਾ (ਸ਼ਿਵ ਕੌੜਾ) ਗੌਰਵ ਤੂਰਾ ਆਈ.ਪੀ. ਐਸ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਮਾੜੇ ਅਨਸਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿੱਚੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 114 ਮਿਤੀ 14.10.2025 ਅ/ਧ 109,115 (2),118(1),191(3), 190 ਬੀ ਐਸ ਐਸ 25-54-59 ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਥਾਣਾ ਸਦਰ ਫਗਵਾੜਾ ਜਿਲਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਨਜ਼ਾਇਜ ਅਸਲਾ/ਐਮੋਨੇਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਮਾਧਵੀ ਸ਼ਰਮਾ ਪੀ.ਪੀ. ਐਸ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ ਸਬ ਡਵੀਜਨ ਫਗਵਾੜਾ ਨੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਸੁੱਖਾ ਪੁੱਤਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਤੱਲਣ ਥਾਣਾ ਪਤਾਰਾ ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਈਸਟਵੁੱਡ ਵਿਖੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ,ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਤੀ 14-10-2025 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਸਮੇਂ ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ

ਸੁੱਖਾ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਈਸਟਵੁੱਡ ਵਿਖੇ ਆਇਆ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਸਕਿਓਰਟੀ ਕਰਦੇ ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਪੁੱਤਰ ਸੱਤਪਾਲ ਵਾਸੀ ਹਦੀਆਬਾਦ ਥਾਣਾ ਸਤਨਾਮਪੁਰਾ ਜਿਲਾ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵੱਲੋਂ ਰੋਕਣ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਸ ਪਰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ,ਜੋ ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਖੱਬੀ ਪੱਟ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਜਖਮੀ ਹੋ

ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਤੇ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਰਖਿਲਾਫ ਸੁੱਖਾ ਵਾਸੀ ਤੱਲਣ ਅਤੇ ਨਾਮਲੂਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿੱਚ ਰੋਹਿਤ ਵਰਮਾ ਪੁੱਤਰ ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਪੂਰਨਪੁਰ ਥਾਣਾ ਪਤਾਰਾ ਜਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਦਿਹਾਤੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਨਾਮਜਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰਦਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁੱਲੂ ਪੁਲਿਸ (ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਪਾਸ ਨਸ਼ੇ ਸਮੇਤ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਡੰਕਸ਼ਨ ਵਾਰੰਟ ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵੱਲੋਂ ਵਾਰਦਾਤ ਸਮੇਂ ਵਰਤਿਆ ਪਿਸਟਲ 7.65 ਸਮੇਤ 04 ਰੌਂਦ ਜਿੰਦਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗ੍ਰੀਨ ਲੈਂਡ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਨੇ ਰਨਿੰਗ ਟਰਾਫੀਆਂ ਜਿੱਤੀਆਂ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 27 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਰੈਂਡ ਕਰਾਸ ਸਾਕੇਤ ਹਸਪਤਾਲ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਐਕੀਕ੍ਰਿਤ ਸੇਂਟਰ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਜਯੋਤੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਬਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲ, ਦਿਮਾਗ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਦਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਮ, ਹਮਦਰਦੀ, ਸਤਿਕਾਰ, ਨਿਮਰਤਾ, ਸਬਰ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਆਗਿਆ ਪਾਲਣ, ਮਾਪਿਆਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਗੁਰੂਆਂ ਅਵਤਾਰਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ, ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਸ਼ਣ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ। ਸੇਂਟਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਨਚੰਦਾ, ਭਾਰਤ ਸਕਾਉਟ ਗਾਈਡ ਦੇ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, ਫਸਟ ਏਡ ਸੇਫਟੀ ਸਿਹਤ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੀਫ ਟ੍ਰੇਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਕਾ

ਰਾਮ ਵਰਮਾ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ, ਉਪਕਾਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਿਆਨ ਜਯੋਤੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਏ ਐਸ ਆਈ ਰਾਮ ਸਰਨ, ਆਵਾਜਾਈ ਸਿੱਖਿਆ ਸੈਲ, ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਗੁਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਰਲਮਿਲ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ, ਅਪਰਾਧਾਂ, ਹਾਦਸਿਆਂ, ਮਾੜੇ ਕਾਰਜਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਗੁਰੂਆਂ, ਅਵਤਾਰਾਂ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਸਮਾਜ, ਮਾਨਵਤਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ, ਸੁਰਖਿਅਤ, ਉੱਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਣ ਕੀਤੀਆ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ, ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ, ਤਿਆਗ, ਸਬਰ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਨਿਮਰਤਾ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ

ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਹਿੱਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਕੇ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦਿਮਾਗ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਦਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦਗੁਣ, ਗਿਆਨ, ਸੰਸਕਾਰਾਂ, ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ, ਫਰਜ਼ਾਂ, ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਵੋਤਮ ਅੰਕ ਹਾਸਲ ਕਰਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਆਗਿਆ ਪਾਲਣ, ਨਿਮਰਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਗ੍ਰੀਨ ਲੈਂਡ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੰਜੂ ਗਰਗ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ

ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਉ ਸਾਹਿਬ ਯਾਦਗਾਰੀ ਐਵਾਰਡ ਦੇਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੰਜੂ ਗਰਗ ਨੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂਆਂ, ਅਵਤਾਰਾਂ, ਰਿਸ਼ੀਆਂ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ, ਤੰਦਰੁਸਤੀ, ਅਰੋਗਤਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ, ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਅਸੂਲਾਂ, ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਦਿਲਵਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਰਿਆਂ ਵਲੋਂ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਾਲਚਾਂ ਸਵਾਦਾਂ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਅਨਸਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

“Equality and justice” Patiala 27 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸੰਧੂਰ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ 10 ਸਾਲਾ ਬੱਚੇ ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿਵਸ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਮਾਣਯੋਗ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਰੌਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਵੱਲੋਂ “ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰ 2025” ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਿੰਮਤ, ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਭਗਤੀ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿੱਕੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸ਼ਰਵਣ

ਸਿੰਘ ਨੇ ਫੌਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਉਮਰ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫੌਜੀਆਂ ਲਈ ਪਾਣੀ,ਦੁੱਧ, ਲੱਸੀ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਮਰਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਉਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੋਰਚੇ ‘ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਵਧਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਯੋਗਦਾਨ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ

ਕਸਬਾ ਮਮਦੇਟ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਚੱਕ ਤਰਾਂ ਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਇਹ 10 ਸਾਲਾ ਬੱਚਾ ਨਾ ਤਾਂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਤੋਂ ਡਰਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਹੋ ਰਹੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਤੋਂ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲਣ ‘ਤੇ ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌੜ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਹਰ ਉਸ ਬੱਚੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਵਣ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਫੌਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਦਦ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚੀ ਦੇਸ਼ਭਗਤੀ

ਰਸ਼ਪਾਲ ਕੌਰ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸ.ਸ.ਸ.ਸਕੂਲ ਪਰਮਜੀਤਪੁਰ (ਕਪੂਰਥਲਾ) ਦਿਲੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦਾ ਐਸਐਸਪੀ ਸਸਪੈਂਡ

“Equality and justice” Patiala 27 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੇ ਐਸਐਸਪੀ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਉਸਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ 55 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ‘ਚ ਜਾਂਚ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦਾ ਐਸਐਸਪੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 25 ਜੂਨ, 2025 ਨੂੰ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਨ। ਸਿਰਫ਼ ਨੌਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੇ ਐਸਐਸਪੀ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ

ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮੁਅੱਤਲੀ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ।

“Equality and justice” Patiala 27 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸੁਨਾਮ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ,27 ਦਸੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ) - ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਠਿੰਡਾ ਰੋਡ ਤੇ ਭਗਵਾਨਪੁਰਾ ਢਾਈ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਬਠਿੰਡਾ ਰੋਡ ਤੇ ਭਗਵਾਨਪੁਰਾ ਕੈਂਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੰਗਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ

ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਲੰਗਰ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲੰਗਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸਨਰ ਐਸੇਸੀਸਨ ਵੱਲੋਂ ਫਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਫਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਥੋਂ ਫਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਡਾ.

ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡਾ. ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦ ਸੇਰੋ, ਡਾ. ਮਨੂ ਸਰਮਾ, ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਰੋ, ਡਾ. ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ ਮਡੇਰ ਕਲਾਂ, ਡਾ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡਾਕਟਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਜ਼ੂਰ ਸਿੰਘ, ਕਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹੈਰੀ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब
कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

कल के लेख का शेष भाग विदेशियों की गुलामी अगर दुबारा झेलनी पड़े तो वह आत्मनाश ही होगा

उनके बाद समारोह के अध्यक्ष आयु. डी. पी. गंग्रे इन्होंने पहले डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर को फूलमाला अर्पण की

उसके बाद सोने का बक्सा और दो हजार रुपयों की राशि दी। इस प्रसंग की तस्वीरें लेने के लिए एक बार फिर फोटोग्राफरों में होड़ लगी। सोने का बक्सा अर्पण करने का कार्यक्रम पूरा होने के बाद डॉ. बाबासाहेब और माईसाहेब को कई संस्थाओं और व्यक्तियों की ओर से फूलमालाएं पहनाई गईं। मंच पर मालाएं - पुष्पगुच्छों का ढेर लगा हुआ था।

अंत में, तालियों की गड़गड़ाहट के बीच डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर भाषण के लिए खड़े हुए।

उन्होंने कहा, प्रिय बहनों और भाइयों,

आज के कार्यक्रम में आने के लिए पहले मैं तैयार नहीं था। क्योंकि मुंबई आने के बाद जो कार्य निपटाने थे वे बहुत महत्वपूर्ण थे। उन कार्यों के मध्य में आज के कार्यक्रम के लिए समय निकाल पाना मुश्किल लग रहा था। लेकिन आज यहां इतने लोग इकट्ठा हुए हैं यह देखकर तथा मुझे देने के लिए आपने जो यह बक्सा बनाया है उसे देखकर मुझे लग रहा है कि आज अगर मैं यहां उपस्थित नहीं रहता तो इतने बड़े जन समुदाय को निराश कर देता। इतना ही नहीं आपके द्वारा खर्च किया गया पैसा बेकार चला गया ऐसा लगता। इसलिए आज आप लोगों को आनंद हुआ ही होगा और मेरी नजर में भी यह बात संतोषजनक, आनंददायी और समयोचित ही है। (तालियां)

आज आप लोगों ने सभा का आयोजन किया और मुझे यह सोने का बक्सा दिया, असल में यह सब करने की वैसे कोई विशेष आवश्यकता नहीं थी। मेरी अध्यक्षता में और मेरे नेतृत्व में कई दिनों से कोई सभा नहीं हुई थी और मुझे भी आप लोगों से दो शब्द कहने की जरूरत नहीं पड़ी थी। इसलिए कुछ लोग ऐसा कह रहे थे कि मैं दिल्ली में रहता हूँ इसलिए अन्य प्रांतों में भी और कुल मिलाकर राजनीतिक हलके में मेरे पैरों के नीचे की रेत खिसकती जा रही है। ऐसी सोच रखने वाले और मानने वाले लोग यहां हों, तो उन्हें पता चला होगा कि मेरे पैरों के नीचे की रेत बह नहीं गई है बल्कि और मजबूत हो गई है। (तालियों की गड़गड़ाहट) किसी राजनीतिक दल की ओर से बुलाई गई इतनी बड़ी सभा अन्य किसी राजनीतिक नेता की अध्यक्षता में हुई हो ऐसा मुझे नहीं लगता। सिनेमा देखने के लिए जैसे कुछ लोग जाते हैं उसी तरह कुछ लोग एकाध - दो नेताओं को देखने के लिए जाते हैं। लेकिन अपने राजनीतिक

दल के नेतृत्व में आज भी इतनी प्रचंड सभाएं होती हैं। इससे मुझे लगता है कि हमारे संगठन का अभी विघटन नहीं हुआ है। इसीलिए मेरा अभिनंदन करने के लिए यहां जो लोग इकट्ठा हुए हैं उन सभी महिलाओं और पुरुषों का तथा सभा के आयोजकों को मैं मन से धन्यवाद देता हूँ। (तालियों की प्रचंड गड़गड़ाहट)

अपने राष्ट्र का संविधान लिखने की जिम्मेदारी मुझ पर आई यह एक एकमेव स्थिति है। भारत का संविधान तैयार करने के लिए संविधान समिति बनाई गई तब मेरी हालत क्या थी यह आपको पता तो होगा ही। 1946-47 में हुए चुनावों में शङ्काल्ड कास्टस् फेडरेशन की हार हुई थी। हालांकि इस पराजय के बारे में शर्म महसूस हो ऐसी कोई बात नहीं है। क्योंकि उन चुनावों के दौरान पूरा भारत एक तरफ था और हमारा दल दूसरी तरफ था। एक ओर प्रबल राजनीतिक संगठन था और दूसरी तरफ अल्पसंख्यक असंपृश्यक, उन्हें उस ताकतवर संगठन से लड़ाई लड़नी थी अर्थात्, उस वक्त पराजय ही हमारा भविष्य था।

लेकिन हारने के बाद रुकने से कैसे काम चलता। हम लोगों को किसी प्रकार संविधान समिति में शामिल होना था। असंपृश्यों के राजनीतिक अधिकार संविधान समिति के सामने रखने का मौके की तलाश में हमारे प्रतिनिधि थे। वह प्रसंग बड़ा ही कठिन था। कांग्रेस और शङ्काल्ड कास्टस् फेडरेशन के बीच कड़ा विरोध था और इसी कारण इस दल का संविधान समिति में प्रवेश न होने देने का कांग्रेस ने निश्चय ही किया हुआ था। (शेम, शेम की ध्वनि) कांग्रेस ने मेरा संविधान समिति में जाना हर तरह से असंभव कर रखा था। आखिर मैंने बंगाल प्रांत से प्रवेश पाने का मार्ग ढूंढ निकाला और वहां गया। असंपृश्य वर्ग के अधिकार उन्हें मिलें, हिंदुओं के राज्य में उन्हें कुछ सहूलियतें मिलें बस इतना ही मेरा सीमित उद्देश्य था।

राष्ट्र का संविधान निर्माण करूं यह मेरी महत्वाकांक्षा नहीं थी। जहां समिति की सदस्यता भी मुझे नहीं मिल पा रही थी, वहां मैं अधिकार से कुछ बेहतर कर पाऊंगा ऐसी कल्पना करना भी मेरे लिए संभव नहीं थी। उन्होंने तय किया था कि किसी को भी अंदर आने देंगे लेकिन डॉ. अम्बेडकर को नहीं। संविधान समिति के दरवाजे मेरे लिए बंद थे ही खिड़कियां भी बंद की गई थीं। आसपास के छेद भी बंद कर दिए गए। लेकिन आपके प्यार और स्नेह की ताबुद्ध से मैं अंदर पैर रख पाया और विधिलिखित ऐसा था कि जिसे अंदर पैर नहीं रखने देने का निश्चय लोगों ने किया था उसी को यह बड़ी जिम्मेदारी सौंपी गई। (हियर हियर की ध्वनि) जो कुछ भी हुआ बहुत ही सौभाग्य के कारण हुआ क्योंकि इतना महान कार्य करने का मौका इंसान को कभी-कभार ही मिलता है। यह बात मेरे लिए गौरवमयी है उसी प्रकार आपके लिए भी है। (तालियों की गूंज)

वैसे देखा जाए तो मैंने इसमें कुछ खास नहीं किया है। लेकिन इस कार्य से एक बात पूरा हिंदू समाज मानने लगा है। पिछले 20 सालों से मुझ पर कई तरह के आरोप लगाए जाते रहे हैं। मैं और मेरा दल राष्ट्रद्रोही हैं, यह अंग्रेजों का साथी है, मुसलमानों का पिछलग्गू है इस प्रकार के निहायत झूठे किस्म के आरोप मुझपर किए जा चुके थे। महत्वपूर्ण बात यह है कि हम ऐसे नहीं हैं इस बारे में अब उन लोगों को यकीन हुआ है। 20 सालों से हमारे दल पर जो कलंक लगा था वह अब धुल गया है। शङ्काल्ड कास्टस् फेडरेशन एक सुसंगठित मजबूत राजनीतिक रूप आखि़तयार करने वाला लेकिन राष्ट्रद्रोही कृत्यों में कभी भी शामिल नहीं होने वाला दल है इस बारे में सबको यकीन हुआ है।

आज की राजनीति में, मैं अब जाना नहीं चाहता। लेकिन कुछ बातें कहने का मन अवश्य हो रहा है।

पहले हमारी राजनीति शत्रुता की बुनियाद पर हुआ करती थी। कांग्रेस वाले हमें और हम कांग्रेस वालों को दुश्मन की तरह माना करते थे। मुझे लगता है कि पहले असंपृश्य वर्ग के सभी नेता कुछ संकीर्ण नजरिया रखते थे और उसी के अनुसार बर्ताव भी करते थे। मैं खुद भी कुछ हद तक इस दोष से ग्रसित

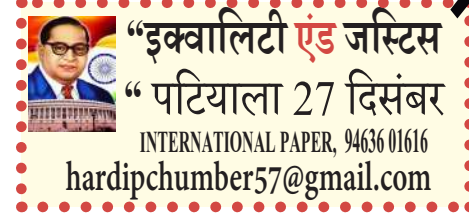
था। हमें लगता हमारा क्या होगा ? हिंदुओं के हाथ में राजनीतिक सत्ता आई तो क्या होगा? लेकिन राजनीति का यह रुख हमें बदलना ही होगा।

हम अपने लोगों का हित देखा करते थे उस बात को आगे जारी तो रखना ही होगा, लेकिन साथ ही साथ अब एक बात हमें पक्की तौर पर ध्यान में रखनी होगी। अपने देश को मिली आजादी को कैसे बरकरार रखा जा सकता है इस बारे में हमें सोचते रहना होगा। पहले भी आजादी मिलने के बाद भी हमारे देश को पराश्रित रूप में गुलामी में जीना पड़ा है। पहले मुसलमानों और फिर अंग्रेजों ने हमारी आजादी छीनी थी। आजादी की जितनी जरूरत ऊंचे वर्ग के लोगों को है उतनी ही जरूरत निम्न वर्ग के लोगों को भी है। अंग्रेजों की गुलामी से हम आजाद हुए हैं। लेकिन अब फिर विदेशियों की गुलामी अगर हमें करनी पड़े तो यह बात बड़ी ही दुर्भाग्यपूर्ण और कष्टदायी होगी। इसीलिए, इस देश की आजादी की रक्षा करना भी हर एक व्यक्ति को अपना कर्तव्य मानना होगा।

इस देश पर अंग्रेज लोग राज करते थे। तब किसे क्या हक दें, किस दल को कब क्या अधिकार दें, इस बारे में वे ही निर्णय किया करते थे। उस वक्त हमने अन्य दलों के साथ दूरी बनाए रखी। लेकिन अब अंग्रेज नहीं हैं, इसलिए अन्य दलों के साथ मिल-जुल कर रहने की नीति हमें अपनानी होगी। सुलह, बातचीत आदि के जरिए उनके साथ अच्छे संबंध बनाए रखने होंगे। हम अल्पसंख्यक हैं, राज्य के संविधान के जरिए भले हमें कुछ जगहें मिलें, कुछ नौकरियां मिलें लेकिन हम रहेंगे अल्पसंख्यक ही। अगर सही ढंग से हमें अपना विकास करना है तो किसी न किसी दल के साथ अथवा वर्ग के साथ हमें हाथ मिलाना ही होगा अर्थात्, पुराना बैर और पुरानी शत्रुता हमें भुलानी पड़ेगी। हमारा शत्रु कौन है, मित्र कौन है यह पहचानना हमें आना चाहिए और हमें अपनी शक्ति बढ़ाने की कोशिश करनी चाहिए। पहले जैसा अलग रहना अब नहीं चलने वाला।

काँग्रेस हो, सोशलिस्ट हो, किसान-मजदूर पक्ष हो किसी भी

वार्ता से पहले रूस का कीव पर मिसाइल और ड्रोन से हमला, एक की मौत

यूक्रेन और अमेरिका के बीच वार्ता से एक दिन पहले रूस ने शनिवार सुबह यूक्रेन की राजधानी कीव पर मिसाइल और ड्रोन से हमला किया, जिसमें एक व्यक्ति की मौत हो गई। 20 से अधिक घायल हो गए। स्थानीय अधिकारियों ने यह जानकारी दी।

बैलिस्टिक मिसाइल और ड्रोन के जरिए शहर पर हमले से राजधानी में घंटों तक विस्फोट होते रहे। हमला शनिवार तड़के शुरू हुआ और दिन निकलने तक जारी रहा। यह हमला ऐसे समय हुआ है, जब यूक्रेन के राष्ट्रपति वोलोदिमीर जेलेंस्की लगभग चार साल से जारी युद्ध को समाप्त करने के प्रयास में आगे की

बातचीत के लिए राविवार को अमेरिका के राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रंप से मिलने की तैयारी कर रहे हैं। जेलेंस्की ने कहा कि वे दोनेत्स्क और जापोरिज्जिया क्षेत्रों में सुरक्षा गारंटी और क्षेत्रीय मुद्दों समेत मुद्दों पर चर्चा करने की योजना बना रहे हैं।

जेलेंस्की ने टेलीग्राम पर एक पोस्ट में कहा कि रूस ने लगभग 500 ड्रोन और विभिन्न प्रकार की 40 मिसाइल से यूक्रेन को निशाना बनाया। उन्होंने कहा कि मुख्य लक्ष्य कीव में ऊर्जा और नागरिक बुनियादी

स्थानों को प्रभावित किया है। क्लिमेंको ने बताया कि एक इमारत के मलबे में एक व्यक्ति का शव मिला। शहर के निप्रो जिले में 18 मंजिला एक आवासीय इमारत में आग लग गई और आग पर काबू पाने के लिए आपातकालीन दल घटनास्थल पर पहुंचा। तकाचेंको ने कहा कि डार्नित्सिया जिले में 24 मंजिला एक आवासीय इमारत भी इससे प्रभावित हुई और ओबोलोत्स्की और होलोसिवस्की जिलों में आग लग गई। यूक्रेन की आपातकालीन सेवा के अनुसार, व्यापक कीव क्षेत्र में, हमलों ने औद्योगिक और आवासीय इमारतों को प्रभावित किया। विशहोरोड क्षेत्र में, आपातकालीन कर्मचारियों ने नष्ट हुए एक मकान के मलबे के नीचे से एक व्यक्ति को निकाला।

MP: तीन पीढ़ियों की खेती पर बुलडोज़र! पन्ना के जनवार गाँव में आदिवासी किसानों पर गहराया विस्थापन का संकट, रोज़ी-रोटी के डर में जीते परिवार

यह ज़मीन हमारे ससुर नौनेलाल आदिवासी के नाम से थी। उन्होंने कहा था कि इसका पट्टा है। आज वे नहीं रहे, लेकिन हम तीन पीढ़ियों से इस ज़मीन को अपने खून-पसीने से सींचते आ रहे हैं: बुहिया

“यह ज़मीन हमारे पुरखों की है, तीन पीढ़ियों से हम यहीं खेती कर रहे हैं। यही खेत हमारे बच्चों का पेट पालता है और हमारा सहारा है। अब प्रशासन कह रहा है कि ज़मीन खाली करो, यह शासकीय है। अगर यह ज़मीन हमसे छीन ली गई, तो हम कहाँ जाएंगे?” द मूकनायक से यह कहते हुए आदिवासी किसान महिला बुहिया की आँखों से आंसू छलक पड़े।

मध्यप्रदेश के पन्ना जिले के जनवार गाँव में इन दिनों हरे-भरे खेतों के बीच खामोशी पसरि है। यहां लहलहाती गेहूँ की फसल देखकर लगता है कि यह ज़मीन जीवन देती है, लेकिन इसी ज़मीन पर अब संकट के बादल मंडरा रहे हैं। करीब 60 वर्षीय आदिवासी किसान महिला बुहिया और उनका परिवार आज जिस पीड़ा से गुजर रहा है, वह सिर्फ एक परिवार की कहानी नहीं, बल्कि विकास की आड़ में उजड़ती आदिवासी जिंदगी का सवाल है।

तीन पीढ़ियों की मेहनत पर आज एक झटके में बेघर होने का डर है, यहां बुहिया आदिवासी का परिवार करीब 60 साल से इसी ज़मीन पर रहकर खेती करता आ रहा है। पांच एकड़ ज़मीन उन्हें पट्टे पर मिली थी, जिस पर उनका परिवार काबिज रहा और पीढ़ी दर पीढ़ी इसे सींचता रहा। गुहिया के पाँच बच्चे हैं, पूरा परिवार इसी खेत की उपज पर निर्भर है। यही खेत उनकी रोज़ी-रोटी है, यही उनका भविष्य।

जब द मूकनायक की टीम पन्ना ज़िले के जनवार आदिवासी-बहुल गाँव पहुँची, तो पहली नज़र में सब कुछ सामान्य और शांत दिखता है। चारों ओर गेहूँ की हरी फसलें जो अभी तैयार होने को हैं, यह दृश्य मानो खेत खुशहाली की कहानी कह रहे हों। लेकिन इस हरियाली के नीचे एक गहरी बेचैनी छुपी है। खेतों के बीच रहने वाले आदिवासी परिवारों की आँखों में आजकल सिर्फ़ फसल की उम्मीद नहीं, बल्कि अपनी ज़मीन छिन जाने का डर भी साफ़ दिखाई देता है।

हम अपने सहयोगी, स्थानीय पत्रकार अजीत खरे के साथ आदिवासी किसान महिला गुहिया के घर पहुँचे। खेत के एक कोने में बनी झोपड़ीनुमा कच्ची झोपड़ी-मिट्टी की दीवारें, ऊपर पन्नी और टीन और खपरेल का सहारा- यही उसका घर है। यहीं वह अपने पाँच बच्चों के साथ रहती है, खाती-पीती है और भविष्य के सपने देखती है। खेत से उठती मिट्टी की खुशबू और बच्चों की हँसी के बीच गुहिया बार-बार उसी ज़मीन की ओर देखती है, जिस पर उसकी पूरी जिंदगी टिकी है।

बुहिया बताती है कि यही खेत उनके परिवार का सहारा है। “यहीं से बच्चों का पेट भरता है, यहीं से कपड़े और दवा आती है,” वह धीमी आवाज़ में कहती है। बात करते-करते उसकी नज़र फसल पर जाती है, लेकिन चेहरे पर मुस्कान नहीं आती। उसे डर है कि अगर प्रशासन ने ज़मीन खाली करने को कहा, तो वह उनके बच्चों का क्या होगा। खेत उसके लिए सिर्फ़ खेती की ज़मीन नहीं, बल्कि घर, पहचान और भविष्य तीनों है।

जनवार गाँव में यह डर अकेली बुहिया तक सीमित नहीं है। कई आदिवासी परिवार इसी असमंजस में जी रहे हैं- एक तरफ़ मेहनत से उगाई फसल, दूसरी तरफ़ बेदखली का साया। हर सुबह वे खेत में काम करने निकलते हैं, लेकिन मन में यही सवाल घूमता रहता है कि अगली फसल वे इसी ज़मीन पर बो पाएंगे या नहीं?

बुहिया बताती हैं, “यह ज़मीन हमारे ससुर नौनेलाल आदिवासी के नाम से थी। उन्होंने कहा था कि इसका पट्टा है। आज वे नहीं रहे, लेकिन हम तीन पीढ़ियों से इस ज़मीन को अपने खून-पसीने से सींचते आ रहे हैं।”

मेडिकल कॉलेज और उजड़ती किसान

पन्ना में प्रस्तावित मेडिकल कॉलेज की योजना ने जनवार गाँव के करीब 10 आदिवासी परिवारों की किसानी को संकट में डाल दिया है। इनमें से कुछ परिवारों को 2005 एवं उससे पहले पट्टे (भू-अधिकार पत्र) मिल चुके थे, जबकि कुछ ऐसे भी हैं जो तीन पीढ़ियों से इस ज़मीन पर खेती कर रहे हैं।

बीते 17 दिसंबर को जब प्रशासन ने हरे-भरे खेतों पर बुलडोज़र चलाया, तो किसानों की आँखों से आंसू छलक पड़े। जिस ज़मीन ने सालों तक अन्न दिया, उसी ज़मीन का सीना चीरता बुलडोज़र किसी भी किसान की आत्मा को झकझोर देता है।

कहते हैं ज़मीन शासकीय है, खाली करो द मूकनायक से बातचीत में बुहिया की आवाज़ कांप जाती है। वे कहती हैं, “अब प्रशासन के लोग कहते हैं कि यह ज़मीन शासकीय है और इसे खाली करो। अगर यह ज़मीन हमसे छीन ली गई, तो हम कहाँ जाएंगे? हमारे परिवार का क्या होगा?”

बुहिया का सवाल सिर्फ़ सरकार या प्रशासन से नहीं, बल्कि समाज से भी है- क्या विकास का मतलब किसी को उजाड़ देना ही है?

जनवार गाँव के ही एक अन्य आदिवासी किसान सीताराम की कहानी भी इसी डर और बेबसी को सामने लाती है। सीताराम वर्षों से करीब पाँच एकड़ ज़मीन पर खेती करते आ रहे थे। यही ज़मीन उनके परिवार की आजीविका का एकमात्र सहारा थी। लेकिन हालात तब बदल गए, जब मेडिकल कॉलेज के सीमांकन के नाम पर उनकी पूरी ज़मीन यानी पाँच एकड़ भूमि, प्रशासन ने अपने दायरे में ले ली।

सीताराम बताते हैं कि यह ज़मीन उनको करीब 20 साल पहले पट्टे पर मिली थी, लेकिन इसपर वह उसके पूर्व से खेती करते आए हैं।

उन्होंने कहा- “हमने यहीं पसीना बहाया, इसी खेत में अन्न उगाया और बच्चों को पाला,” उनकी आवाज़ में गुस्सा कम, टूटन ज़्यादा महसूस होती है।

सबसे ज़्यादा पीड़ा उन्हें इस बात की है कि ज़मीन का पट्टा होने के बावजूद उसे उनसे छीन लिया गया। सीताराम कहते हैं, “कागज़ हमारे पास हैं, फिर भी हमारी नहीं सुनी गई।”

अब भूमिहीन होकर गुज़ारा कैसे होगा?

जनवार गाँव में सीताराम अकेले नहीं हैं। कई आदिवासी किसान ऐसी ही कहानी कहते हैं, जहाँ पीढ़ियों से जो ज़मीन उनकी पहचान और रोज़ी-रोटी रही, वही विकास के नाम पर उनसे दूर की जा रही है। खेत अब सिर्फ़ खेत नहीं रहे, बल्कि उनके अस्तित्व की आखिरी लड़ाई बनते जा रहे हैं

आदिवासी संगठनों में आक्रोश

द मूकनायक से बातचीत में पन्ना जय आदिवासी शक्ति संगठन (जयस) की जिला प्रभारी (नारी प्रकोष्ठ) राम बाई ने प्रशासन की कार्रवाई पर कड़ा ऐतराज़ जताया। उन्होंने कहा कि वर्षों से खेती करते आ रहे आदिवासी किसानों को प्रशासन बेरहमी से बेदखल कर रहा है, जबकि कई परिवारों के पास ज़मीन के पट्टे भी मौजूद हैं।

राम बाई ने कहा, “ये आदिवासी किसान पिछले 50 साल से ज़्यादा समय से इन ज़मीनों पर काबिज हैं। यहीं खेती करके अपने परिवार का पेट पालते आए हैं। अब प्रशासन कह रहा है कि यह शासकीय भूमि है। सरकार का दावा कुछ और है, लेकिन हकीकत ज़मीन पर कुछ और दिखाई दे रही है।”

उन्होंने आगे कहा कि जयस संगठन विकास के विरोध में नहीं है, लेकिन विकास की आड़ में आदिवासियों को उजाड़ना स्वीकार्य नहीं है। “अगर मेडिकल कॉलेज बनाना ही है, तो सरकार आदिवासी किसानों को कहीं और उपजाऊ खेती की ज़मीन उपलब्ध कराए, ताकि उनका और उनके परिवार का पालन-पोषण चलता रहे। बिना वैकल्पिक व्यवस्था के बेदखली अन्याय है,”

SDM बोले- “आदिवासियों ने किया अतिक्रमण”

आदिवासी परिवारों द्वारा लगाए गए आरोपों पर द मूकनायक के प्रतिनिधि ने पन्ना के अनुविभागीय अधिकारी संजय नागवंशी से बातचीत की। इस दौरान उन्होंने स्पष्ट किया कि जनवार गाँव में जिन जमीनों पर बुलडोज़र की कार्रवाई की गई है, वह राजस्व की शासकीय भूमि है। उनके अनुसार, उस भूमि पर किसी भी आदिवासी के नाम न तो कोई पट्टा है और न ही कभी पट्टा जारी किया गया है।

एसडीएम संजय नागवंशी ने कहा कि आदिवासियों द्वारा

लगाए जा रहे सभी आरोप निराधार हैं। “यदि किसी के पास जमीन से जुड़े वैध दस्तावेज़ या कागजात हैं, तो वे प्रशासन के सामने प्रस्तुत करें,”

उन्होंने आगे कहा, कि संबंधित आदिवासी किसानों ने राजस्व की शासकीय भूमि पर अतिक्रमण किया था और प्रशासन ने उसी अतिक्रमण को हटाने की कार्रवाई की है। उनके मुताबिक यह पूरी प्रक्रिया नियमों के तहत की गई है और इसमें किसी प्रकार की मनमानी नहीं की गई।

सीएम की घोषणा के बाद शुरू हुई कार्रवाई

पन्ना में मेडिकल कॉलेज की योजना हाल ही में अस्तित्व में आई है। राज्य सरकार ने वर्ष 2024-25 के दौरान पन्ना में मेडिकल कॉलेज खोलने का प्रस्ताव तैयार किया, जिसके बाद 2025 में भूमि चयन, सीमांकन और निर्माण से जुड़ी प्रशासनिक प्रक्रिया तेज़ की गई। इसी प्रस्तावित मेडिकल कॉलेज के लिए चिन्हित जमीन को लेकर अब विवाद सामने आ रहा है। जनवार गाँव सहित आसपास के इलाकों में वर्षों से खेती कर रहे आदिवासी परिवारों की जमीन पर प्रशासनिक कार्रवाई शुरू होने से उनकी रोज़ी-रोटी और भविष्य पर संकट खड़ा हो गया है।

घोषणा के बाद प्रशासन ने प्रस्तावित मेडिकल कॉलेज के लिए भूमि सर्वे और सीमांकन की प्रक्रिया शुरू की। इसी दौरान जनवार गाँव की वह ज़मीन भी सर्वे के दायरे में आ गई, जिस पर वर्षों से आदिवासी परिवार काबिज होकर खेती करते आ रहे थे। सर्वे के बाद जब प्रशासन ने इस भूमि को कॉलेज के लिए चिन्हित किया, तो अचानक आदिवासी किसानों को अपनी पुश्तैनी रोज़ी-रोटी छिन जाने का डर सताने लगा। खेतों में लहलहाती फसल के बीच प्रशासनिक कार्रवाई शुरू होते ही जनवार गाँव के आदिवासी परिवारों की चिंता और असुरक्षा और गहरी हो गई।

क्या गरिमामयी जीवन जी रहे आदिवासी?

जनवार गाँव की यह कहानी सिर्फ़ पन्ना ज़िले तक सीमित नहीं है, बल्कि मध्यप्रदेश के कई आदिवासी इलाकों की सच्चाई को उजागर करती है। यह मामला सीधा-सीधा यह सवाल खड़ा करता है कि क्या विकास योजनाओं की रूपरेखा बनाते समय आदिवासियों की ज़मीन, उनके संवैधानिक अधिकार और उनकी सहमति को सच में महत्व दिया जाता है, या उन्हें विकास की कीमत चुकाने के लिए सबसे पहले चुना जाता है?

असल सवाल यह है कि क्या सरकार वैकल्पिक ज़मीन, पुनर्वास और सम्मानजनक आजीविका जैसे विकल्पों पर गंभीरता से विचार करेगी, या फिर आदिवासी समुदाय एक बार फिर विकास के नाम पर हाशिए पर धकेल दिए जाएंगे। जनवार गाँव आज इसी जवाब का इंतज़ार कर रहा है।

ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਐਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਮੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘**ਮਨ ਦੀ ਸਮਾਧੀ**’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. **ਆਹਿੰਸਾ**- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
2. **ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਦੁਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
3. **ਵਿਬਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
4. **ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ**- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ, ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
5. **ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ**- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਧ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ

